

הקומוץ רבה פרק שלישי מנחות

לח.

עין משפט גזר מצוה

א טושיע אריס סימן יג
סיף ג:
א ב מיי פיה המלכות לית
הלכה ד ממע עין טו:
ב ג מיי פיה המלכות פסילין
הלכה ד ממע עין טו כו:
ד טושיע אריס סימן טו א:
ג ד מיי פיה המלכות לית
הלכה ד ממע עין טו:
הלכה ד ממע עין טו:

שיטה מקובצת

16 דעתין אשדייה גדול כבוד
הבריות: 19 אלא להקדים:
19 מצוה להקדים לכן
להכחית פיה לחובב הלבן
בכף החזילה ולא נהירא
דבא מאי בחיבואת דמצוה
איכא וייל דמצוה להקדים
חזילות של לבן החזילה של
הכחית כדאמרינן לקמן
בשל לבן. תרי"ו: ובתוס'
אחרות תבאר מצוה להקדים
פשוטי חמוץ דקמין אן
מכבבין זה לזה להקדים
הבאחרון פחות כי משמע
דמיירי לענין תחיבת החוטין
בכף דמצוה להקדים לכן
ואם הקדים תכלית ללבן לא
מכבב אלא חזירא דבאי שייך
לומר הקדמה כדבר שאינו
ניכר שהרי אחר שנתבאר
שינוי אין ניכר מי הקדים
להתייבוב לבן גראה לפי
דמייירי בכריכות החוטין
דמצוה להקדים חזילה של
לבן תחלה כדאמר לקמן
מתחיל בשל לבן ובתוס'
בשל לבן וקאמר שאם
הקדים חזילה של תכלית ליש
לבן אין מעכב דהיי"ח דמתני'
הלבן שארין להקדים חזילה
אינו מעכב התכלית אם
הקדים חזילה ללבן ולקמן
מפרש תחיבת התכלית אינו
מעכב את הלבן וזלבו אינו
מעכב את התכלית מאי היא
ע"כ: 21 לטולטל אבנים
אסור: 21 אן ליה היבא
דאפסוקי אבד ליה: 21 אן ל'
עד סוף הפרק נמסקין: 21 חושיין
ולבן שני חושיין בציצית:
21 עמאר שהי' דומיין
דבין חושיין תכלת או ב'
תכלת ואלא בחמת: 21 התכלת
אין הלבן מעכב וא"צ:
21 נוהגין [ומהן] ופרין לא
יהא אלא לבן חייני מפרשיש'
דדיבא וליבא תפילת ב'
חושיין לבן טי גרא רבא לפרש
דבין חושיין תכלת או ב'
חושיין לבן יצא חושיין דומיא
דחפלה של די אינו מעכב של
ראש ושל ראש אינו מעכב
של די דאי' הוי קשיא את
דאמר לקמן ויהא אלא
לבן כי מאי קאן פרוך מי'
הוי לזה חושיין יתיר מדיא
דחוי אוחן דנפסין
כלאים שלא במקום דנפסין
ולפרשי' ניהא. יש לחזות
דאפילו חימא ודני לן ב'
חושיין לבן אם אין לה תכלת
לא קשיא לן או דאמר לא
יהא אלא לבן שהרי אין זו
כל חושיין בחמספת חושיין
כדאיתא לקמן רב רימי'
מדפתי כו ואצ"ו דבסתהורין
קאמר בן זקן מרוא דמיא
חייב אלא שישו ככל חושיין
ויש בו לפרוץ וכן אלו מלא
תפילין ופרין חושיין וזאבא מלא
ציצית כו משמע דשייך בל
חושיין בציצית וי"ל דמשמטת
שפיר בל חושיין כגון חושיין
מין אחר שאינו לא צמר ולא
פסאן. ויתא אחרות:

התכלת אינה מעכבת את הלבן. מזהו למת ב' חושיין תכלת
זו' חושיין לבן צלילית ומשמע לכאורה דלין זה מעכב
את זה שאם הטיל שני חושיין מן האחד יאל' כ' הן דקמיה תכלה
של די אינה מעכבת את של ראש כו' אכל בקונטרס פירש חי עבד
ארבעתן תכלת או ארבעתן לבן יאל'
וכן וכו' א' נוהגין ובגמרא א' מוכיח כן
והלא כל המטיל תכלת כסדיו בירושלים
אינו אלא מן המתמיהין ומפרש דאסוריה
גזירה משום קלא זילין ופרין לא יאל'
אלא לבן משמע דאי הוי לבן אין כאן
אסוריה אצ"ו. דכלה הוי קלא זילין
דאיכא שני חושיין לבן איכא מנהו
כי רמי טפי ליכא אסור כלאים דלין
זה מוסקי על המנהו דגדיל שנים
גדילים ארבעה דדרשינן מנייה שנים
לבן ושנים תכלת לאו למשעטי שנים
קמיה כדאשכחן גבי ערבי נתל
דדרשינן (סוכה דף לז:). ערבי שנים
והנהיגם להשיס הרבה בלולג ולקמן
גבי טלית שכולה תכלת כו' דלאמרינן
צטלית צד שמונה חוטין פירש
בקונטרס שאין כאן אסור כל מוסקי
כיון שכל השמונה בכרך אחד ולא דמי
להטיל למוטלת והיינו טעמא דכהטיל
ולמוטלת לבד שייך כל מוסקי משום
דליצי' אחד על כסף אחד אמר רחמנא
ומהתם נמי יש ראייה דכי ליכא אלא
לבן או תכלת צענין לעולם ד' חושיין
דמשמע דצטלית צד ד' חושיין לבן
חיישינן שמא יסור ב' מהן ויניח צטלית

בלאו דלא תסור ואיכא דאמרי מהתם א"ל
וא"ל מאי דעתך 16 א' למישידייה והאמר מר
גדול כבוד הבריות שדוהה את לא תעשה
שבתורה והא תרגומה רב בר שבא קמיה
דרב כהנא בלאו דלא תסור הכא נמי
כרמלית דרבנן היא:

הדרן עלך הקומוץ

התכלת אינה מעכבת את הלבן והלבן
אינו מעכב את התכלת 16: התפלה
של די אינה מעכבת את של ראש ושל ראש
אינה מעכבת את של די: גמ' לימא מתנא'
דלא כרבי דתניא 2 וראיתם אותו מלמד
שמעכבין זה את זה דרבי רבי ורבי אבא
במעבדין מ"ט דרבי דכתיב 3 הבנה 4 מין אן
ובתוב פתיל תכלת ואמר רחמנא ארבע
אותו עד דאיכא תרווייהו בחד ורבנן וראיתם
אותו כל חד לחודיה משמע לימא דלא כרבי
אמר רב יהודה אמר רב אפי' תימא רבי
לא נצרכא אלא 5 לקדם דתניא 6 מצוה
להקדים לבן לתכלת ואם הקדים תכלת
ללבן יצא אלא שחיסור מצוה מאי חיסור מצוה
אלימא

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

התכלת אינה מעכבת את
הלבן. ומש"ג דמנהו
למת תכלת ב' חושיין א' צלילית כדמפרש
קמיה אפי' אין זה מעכב את זה ואי
עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן
לבן יאל': גמ' מין כנף. היינו
לבן רובו טליתות של פשמים הן
ולבנות פ. תכלת. אמר רבנו כדאמרינן
(בימות דף קז:). מנשע כהנה תכלת
עמרא: 17 א' נארכא. מתניתין דקמיה אין מעכבין זה את זה:
אלא להקדים. שאם הקדים המאוחר דהיינו תכלת לבן כתיב
ברישא: הכנף מין כנף. ואם התכלת המכלת א' את הלבן אינה
מעכבת ואין צריך לפסוק התכלת אלא יתן הלבן אחריו:

16 [מפרין ג.]. 17 [ג. ויני'
תוספת עיקר: ג' ד' ע' ג' יד'.]
18 [לקמן ג.]. 19 [ומכאן עד
סוף הפרק שני ענין הקדום
תכלת ד' אס חזילה]. 20 [וקרי'
21 א'. 22 דקמיה. 23 יק'
24 [לקמן ג.]. 25 אהר. 26 יק'.
27 סבלס. 28 יל' אי פליגי
איכא למומר דבהא פליגי דממין
29 י. 30 י. 31 י. 32 י. 33 י.
34 י.]

תורה אור השלם

1. על פי התורה אשר
יורד ועל המשפט אשר
יאמרו לך תעשה לא תסור
מן הדבר אשר יצונו לך
וענין המשפט: דברים י' א'
2. והנה לך לציצית
וראייתם אותו וזכרתם את
כל מצותי ויגעיתם אותם
ולא תהיו אחרי לבבכם
ואחרי עיניכם אשר אתם
וזני אתרתיכם:

3. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם ועשו לכם
ציצית על כנפי בגדיהם
לזכרת ותנו על ציצית
הכנף פתיל תכלת.

במדרש טו לו
במדרש טו לו